

Civilutskottets betänkande

2025/26:CU21

Elektronisk inlämning av bouppteckningar

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i ärvdabalken.

Lagändringarna innebär att bouppteckningar och dödsboanmälningar ska kunna ges in till Skatteverket i elektronisk form. Därigenom möjliggörs en förenkling och kostnadsminskning både för de som ska upprätta och lämna in handlingarna och för Skatteverket.

Vidare slopas kravet på att också ge in en eller flera bestyrkta kopior av bouppteckningen. Dessutom ska de gode män som förrättar bouppteckningen i stället benämnas förrättningspersoner.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I betänkandet finns tre reservationer (S, C, MP) och ett särskilt yttrande (S).

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:46 Elektronisk inlämning av bouppteckningar.

Två yrkanden i en följdmotion.

Ett yrkande i en motion från allmänna motionstiden 2025/26.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

Utskottets överväganden.....5

 Regeringens lagförslag5

 Riksdagens tillkännagivanden om kvalitetssäkring i
 vårdnadsutredningar och digital bekräftelse av föräldraskap7

 Utskottets ställningstagande.....9

Reservationer10

 1. Riksdagens tillkännagivande om kvalitetssäkring i
 vårdnadsutredningar, punkt 2 (C, MP)10

 2. Riksdagens tillkännagivande om kvalitetssäkring i
 vårdnadsutredningar, punkt 2 – motiveringen (S)11

 3. Riksdagens tillkännagivande om digital bekräftelse av
 föräldraskap, punkt 3 (C).....11

Särskilt yttrande.....13

 Regeringens lagförslag, punkt 1 (S)13

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag14

 Propositionen14

 Följdmotionen14

 Motion från allmänna motionstiden 2025/2614

Bilaga 2

Regeringens lagförslag15

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i ärvdabalken.
Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:46.

2. Riksdagens tillkännagivande om kvalitetssäkring i vårdnadsutredningar

Riksdagen avslår motion

2025/26:3848 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 1.

Reservation 1 (C, MP)

Reservation 2 (S) – motiveringen

3. Riksdagens tillkännagivande om digital bekräftelse av föräldraskap

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 3 och

2025/26:3848 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 2.

Reservation 3 (C)

Stockholm den 26 februari 2026

På civilutskottets vägnar

Malcolm Momodou Jallow

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Malcolm Momodou Jallow (V), Mikael Eskilander (SD), Joakim Järrebring (S), David Josefsson (M), Leif Nysmed (S), Lars Beckman (M), Denis Begic (S), Rashid Farivar (SD), Anna-Belle Strömberg (S), Larry Söder (KD), Alireza Akhondi (C), Björn Tidland (SD), Mats Persson (L), Mats Hellhoff (SD), Markus Kallifatides (S), Ludvig Ceimertz (M) och Ulrika Westerlund (MP).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2025/26:46 Elektronisk inlämning av bouppteckningar. I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen. Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1, och regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

En motion med två yrkanden har väckts med anledning av propositionen. I betänkandet behandlar utskottet även ett motionsyrkande från allmänna motionstiden 2025/26. Förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

I betänkandet behandlar utskottet dessutom regeringens redovisning av tillkännagivanden från 2021 om kvalitetssäkring i vårdnadsutredningar och digital bekräftelse av föräldraskap före barnets födelse. Regeringen bedömer att tillkännagivandena är slutbehandlade.

Utskottets överväganden

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag om elektronisk inlämning av bouppteckningar.

Jämför det särskilda yttrandet (S).

Bakgrund

Om bouppteckningar och dödsboanmälningar

När någon dör ska som huvudregel en bouppteckning, dvs. en förteckning över den avlidnes tillgångar och skulder, upprättas och registreras hos Skatteverket. En bouppteckning syftar huvudsakligen till att klargöra förutsättningarna inför arvskiftet, och den har flera viktiga funktioner. Bouppteckningen visar vilka som är dödsbodelägare eller annars har rätt till arv, och vad som finns att fördela i boet. Bestämmelser om bouppteckningar och dödsboanmälningar finns i 20 kap. ärvdabalken och i förordningen (2001:423) om vissa frågor rörande Skatteverkets handläggning enligt 20 kap. ärvdabalken. Med bouppteckning avses både den förrättning till vilken dödsbodelägare och andra berörda kallas och den handling som upprättas vid förrättningen.

Bouppteckningen ska inom en månad efter det att den upprättats ges in för registrering till Skatteverket, tillsammans med en bestyrkt kopia. Är inte nödvändiga kopior ingivna ska Skatteverket ta kopior på boets bekostnad (20 kap. 8 §). När bouppteckningen har registrerats ska Skatteverket förse originalhandlingen med bevis om registreringen (20 kap. 9 §). Sedan skickar Skatteverket tillbaka den till ingivaren.

Om den avlidnes tillgångar är begränsade kan en bouppteckning under vissa förutsättningar ersättas av en dödsboanmälan av socialnämnden. En dödsboanmälan ska vara skriftlig och förvaras hos Skatteverket (se 20 kap. 1 § andra stycket och 8 a §).

Digitala tjänster i kontakter mellan myndigheter och enskilda

Riksdagen har beslutat att målet för Sveriges digitaliseringspolitik är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter (prop. 2011/12:1 utg. omr. 22, bet. 2011/12:TU1, rskr. 2011/12:87). Ett av regeringens kompletterande strategiska mål är att Sverige ska ha en offentlig förvaltning som förenklar och bidrar till minskad administration genom användarvänliga, säkra och trygga digitala tjänster som effektiviseras med hjälp av AI- och datadriven utveckling (Sveriges digitaliseringsstrategi 2025–2030, s. 7 och 21–23).

Propositionen

Bouppteckningar och dödsboanmälningar ska kunna ges in till Skatteverket i elektronisk form

Regeringen föreslår att bouppteckningar och dödsboanmälningar ska kunna ges in till Skatteverket i elektronisk form. De ska då lämnas till ett mottagningsställe som Skatteverket anvisar. Möjligheten att ge in handlingarna i pappersform kommer att finnas kvar för den som inte vill eller kan använda sig av den digitala tjänsten.

Regeringen anför att den offentliga förvaltningen redan i många avseenden är digital och att digitaliseringens möjligheter bör tas till vara på fler områden. En möjlighet att lämna in bouppteckningar och dödsboanmälningar i elektronisk form skulle innebära en förenkling och kostnadsminskning både för de som ska upprätta och lämna in handlingarna och för Skatteverket.

Regeringen konstaterar att de nuvarande reglerna om hur en bouppteckning ska upprättas medför att den måste upprättas i pappersform och undertecknas av bouppgivaren och de gode männen (20 kap. 6 och 8 §§ ärvdabalken). Formkraven och kravet på att originalhandlingen och en bestyrkt kopia av den ska lämnas till Skatteverket hindrar elektroniska rutiner för upprättande och ingivning av bouppteckningar. För dödsboanmälningar gäller ett skriftlighetskrav (20 kap. 8 a §). Det hindrar inte att en anmälan upprättas och lämnas in i elektronisk form. Regeringen anser att ett elektroniskt förfarande trots detta kan motivera vissa författningsändringar.

Regeringen föreslår även att uppgifter om person- eller samordningsnummer eller, när dessa saknas, födelsedatum ska anges för alla som kallas till bouppteckningsförrättningen. Detta motiveras av att berörda dödsbodelägare bör kunna identifieras genom person- eller samordningsnummer för att Skatteverkets e-tjänst ska kunna fungera.

Kravet på att ge in bestyrkta kopior ska tas bort

Vidare föreslår regeringen att kravet på att också ge in en eller flera bestyrkta kopior av bouppteckningen ska tas bort. Detsamma gäller kraven i lag på att Skatteverket ska förvara en kopia av bouppteckningen och dödsboanmälan. Enligt regeringens mening kan behovet av bestyrkta kopior i stället tillgodoses elektroniskt av Skatteverket.

Förrättningspersoner

Regeringen föreslår att de gode män som förrättar bouppteckningen i stället ska benämnas förrättningspersoner eftersom benämningen god man för den breda allmänheten sannolikt leder tankarna till det slags ställföreträdare som regleras i föräldrabalken.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion som går emot att riksdagen antar regeringens lagförslag. Av de skäl som anförs i propositionen anser utskottet att riksdagen bör anta lagförslagen.

Riksdagens tillkännagivanden om kvalitetssäkring i vårdnadsutredningar och digital bekräftelse av föräldraskap

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om uppföljning av hur tidsgränsen för vårdnadsutredningar har påverkat kvaliteten i praktiken och digital bekräftelse av föräldraskap före barnets födelse.

Jämför reservation 1 (C, MP), motivreservation 2 (S) och reservation 3 (C).

Riksdagens tillkännagivanden

Kvalitetssäkring i vårdnadsutredningar

I mål om bl.a. vårdnad om barn ska domstolen se till att frågorna blir tillräckligt utredda. Domstolen kan för detta ändamål ge socialnämnden eller något annat organ i uppdrag att utse någon att utföra en utredning (s.k. vårdnadsutredning). Genom ändringar i föräldrabalken som riksdagen beslutade i maj 2021 infördes bl.a. en tidsgräns på fyra månader för när en sådan utredning senast ska vara slutförd (prop. 2020/21:150, bet. 2020/21:CU17, rskr. 2020/21:315).

Riksdagen riktade i lagstiftningsärendet, på utskottets förslag, ett tillkännagivande till regeringen om att den bör ta initiativ till en uppföljning av att den nya tidsgränsen för vårdnadsutredningar inte påverkar kvaliteten på utredningarna negativt, när den nya regleringen varit i kraft en tid (bet. 2020/21:CU17 punkt 12, rskr. 2020/21:315).

Digital bekräftelse av föräldraskap före barnets födelse

Riksdagen beslutade i juni 2021 om nya regler för bekräftelse av föräldraskap (prop. 2020/21:176, bet. 2020/21:CU16, rskr. 2020/21:404). Regleringen innebär bl.a. att ogifta föräldrar som är myndiga och folkbokförda i Sverige har möjlighet att efter barnets födelse digitalt bekräfta ett föräldraskap utan socialnämndens medverkan. Bekräftelsen ska lämnas samt därefter godkännas av modern senast 14 dagar efter barnets födelse. Detta görs via Skatteverkets e-tjänst Digital föräldraskapsbekräftelse.

I lagstiftningsärendet riktade riksdagen, på utskottets förslag, ett tillkännagivande till regeringen om digital bekräftelse av föräldraskap före barnets födelse (bet. 2020/21:CU16 punkt 5, rskr. 2020/21:404). Enligt tillkännagivandet bör regeringen återkomma med ett lagförslag som innebär att ogifta föräldrar kan bekräfta föräldraskapet digitalt redan före barnets födelse. De föräldrar som så önskar skulle alltså på detta sätt kunna få föräldraskapsfrågan ordnad inför förlossningen utan att behöva inställa sig hos socialnämnden för att lämna en bekräftelse där. En sådan möjlighet skulle innebära att barnet i princip får även en andra förälder fastställd i samband med födelsen.

Propositionen

När det gäller tillkännagivandet i betänkande 2020/21:CU17 anger regeringen följande. Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd och Socialstyrelsen fick i juni 2024 i uppdrag att stärka socialtjänstens arbete med riskbedömningar samt i frågor om vårdnad boende och umgänge (S2024/01210). Uppdraget syftar till att säkerställa kvaliteten på vårdnadsutredningar i bred mening och tar därmed sikte på även den fråga som riksdagen lyft i tillkännagivandet. Regeringen bedömer att tillkännagivandet är tillgodosett och slutbehandlat med hänsyn till de åtgärder som vidtagits och redovisas.

När det gäller tillkännagivandet i betänkande 2020/21:CU16 bedömer regeringen att det inte finns skäl att tillmötesgå tillkännagivandet, som därmed är slutbehandlat. Som skäl för sin bedömning anför regeringen följande:

Regeringen har noga följt frågan om vilket genomslag de nya reglerna har fått. Möjligheten för ogifta föräldrar att digitalt bekräfta ett föräldraskap har nu varit i kraft i drygt tre år. Enligt uppgifter från Skatteverket har andelen digitala bekräftelser av föräldraskap ökat för varje år och statistik från 2024 utvisar att 84 procent valde att bekräfta sitt föräldraskap digitalt. Reglerna om digital bekräftelse av föräldraskap har alltså fått ett mycket stort genomslag och innebär att fler barn kan få två rättsliga föräldrar i nära anslutning till födelsen. Det har inte framkommit att möjligheten att bekräfta föräldraskap skulle uppfattas vara för begränsad.

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3848 föreslår Martina Johansson m.fl. (C) ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med en uppföljning av hur tidsgränsen för vårdnadsutredningar har påverkat kvaliteten i praktiken (yrkande 1). Motionärerna anför bl.a. att det regeringsuppdrag som regeringen hänvisar till när det gäller tillkännagivandet från maj 2021 inte innebär en uppföljning av hur kvaliteten på utredningarna har utvecklats.

I samma motion föreslås även ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med ett lagförslag som möjliggör digital bekräftelse av föräldraskap före ett barns födelse (yrkande 2). Motionärerna anför bl.a. att det

faktum att en majoritet använder den befintliga digitala lösningen för bekräftelse av föräldraskap efter födseln inte innebär att den är tillräckligt bra eller att den uppfyller riksdagens vilja.

Förslag om tillkännagivande om att blivande föräldrar ska kunna bekräfta föräldraskap redan under graviditeten finns även i kommittémotion 2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 3. Motionärerna anser att en sådan möjlighet skulle innebära att barnet får en andra förälder fastställd i samband med födelsen. Barnet skulle då i fler fall få båda sina föräldrar registrerade så snart en födelseanmälan från sjukhuset blivit hanterad av Skatteverket.

Tidigare behandling

Motionsyrkanden om att möjliggöra föräldraskapsbekräftelse före barnets födelse har behandlats tidigare, senast våren 2025 i betänkande 2024/25:CU7. Utskottet avstyrkte motionsyrkandena med hänvisning till tidigare ställningstaganden, då utskottet bl.a. hänvisat till det tillkännagivande som riksdagen riktat till regeringen. Riksdagen följde utskottets förslag.

Utskottets ställningstagande

Riksdagens tillkännagivande om kvalitetssäkring i vårdnadsutredningar

Regeringen har i propositionen redovisat ett tillkännagivande från riksdagen om kvalitetssäkring i vårdnadsutredningar. Utskottet gör ingen annan bedömning än regeringen.

Utskottet ser inte skäl för något nytt tillkännagivande, och motion 2025/26:3848 (C) yrkande 1 bör därför avslås.

Riksdagens tillkännagivande om digital bekräftelse av föräldraskap före barnets födelse

Regeringen har i propositionen redovisat ett tillkännagivande från riksdagen om digital bekräftelse av föräldraskap före barnets födelse. Utskottet gör ingen annan bedömning än regeringen.

Utskottet ser inte skäl för något nytt tillkännagivande, och motionerna 2025/26:3188 (C) yrkande 3 och 2025/26:3848 (C) yrkande 2 bör därför avslås.

Reservationer

1. Riksdagens tillkännagivande om kvalitetssäkring i vårdnadsutredningar, punkt 2 (C, MP)

av Alireza Akhondi (C) och Ulrika Westerlund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3848 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 1.

Ställningstagande

Förslagen i propositionen handlar inte om någonting annat än elektronisk inlämning av bouppteckningar. Det är därför anmärkningsvärt att regeringen redovisar sin bedömning av tillkännagivanden i helt andra frågor.

Genom riksdagens tillkännagivande i betänkande 2020/21:CU17 punkt 12 ställde sig riksdagen bakom det som utskottet anförde om kvalitetssäkring och domstolens beslutsunderlag i övrigt. De åtgärder som regeringen nu hänvisar till i propositionen är inte tillräckliga för att detta mycket viktiga tillkännagivande ska anses vara slutbehandlat. Utskottet anförde att vårdnadsutredningar är ett mycket viktigt underlag för domstolens avgöranden och att utredningarna därför alltid måste hålla en hög kvalitet och ha ett tydligt barnperspektiv. Utskottet pekade på att kvaliteten kan skifta och att fokus behöver ligga mer på barnet än på föräldrarna och att det är angeläget att enhetliga och evidensbaserade utredningsmetoder används. Framför allt anförde utskottet att det är viktigt att följa upp att den nya tidsgränsen för vårdnadsutredningar inte påverkar kvaliteten på utredningarna negativt och att regeringen därför bör ta initiativ till en sådan uppföljning när den nya regleringen har varit i kraft en tid.

Det regeringsuppdrag som regeringen hänvisar till syftar till att stärka socialtjänstens arbete med riskbedömningar och att skapa standardiserade arbetssätt. Uppdraget utgör inte en uppföljning av hur kvaliteten på redan genomförda utredningar har påverkats i praktiken sedan tidsgränsen infördes.

Vi och våra partier har vid upprepade tillfällen betonat vikten av kvalitet och evidens inom socialtjänsten och familjerätten. För att säkerställa att insatserna till barn och familjer faktiskt ger effekt krävs en systematisk uppföljning.

Regeringen borde inte ha avskrivit det aktuella tillkännagivandet innan en ordentlig faktabaserad uppföljning av kvaliteten hade genomförts och

redovisats för riksdagen. Vi står fast vid att regeringen bör återkomma med en uppföljning av hur tidsgränsen för vårdnadsutredningar har påverkat kvaliteten i praktiken.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

2. Riksdagens tillkännagivande om kvalitetssäkring i vårdnadsutredningar, punkt 2 – motiveringen (S)

av Joakim Järrebring (S), Leif Nysmed (S), Denis Begic (S), Anna-Belle Strömberg (S) och Markus Kallifatides (S).

Ställningstagande

Vi ser inte skäl för riksdagen att vidta någon åtgärd med anledning av förslaget i motion 2025/26:3848 (C) yrkande 1. I likhet med utskottet anser vi alltså att motionsyrkandet bör avslås.

När det gäller tillkännagivandet om kvalitetssäkring i vårdnadsutredningar i betänkande 2020/21:CU17 punkt 12 gör vi dock en annan bedömning än regeringen och utskottet. Vi anser nämligen inte att det uppdrag till Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd och Socialstyrelsen som regeringen hänvisar till i propositionen är konstitutionellt sett tillräckligt för att tillgodose det som utskottet och riksdagen efterfrågade i tillkännagivandet. Detta myndighetsuppdrag pågår fortfarande, och det ska inte slutredovisas förrän den 15 december 2027. Tillkännagivandet kan därmed inte anses vara slutbehandlat.

Därutöver vidhåller vi det som vi anförde om det aktuella tillkännagivandet i vårt särskilda yttrande i betänkande 2024/25:CU4 Tryggare hem för barn (s. 20–21).

Tillkännagivandet om kvalitetssäkring i vårdnadsutredningar i betänkande 2020/21:CU17 punkt 12 kan sammanfattningsvis inte anses vara tillgodosett och slutbehandlat genom de åtgärder som regeringen redovisat. Vi emotser regeringens kommande redogörelse för tillkännagivandet i skrivelse 75. I det sammanhanget får vi och utskottet tillfälle att återkomma till frågan om tillkännagivandet är tillgodosett och slutbehandlat eller inte.

3. Riksdagens tillkännagivande om digital bekräftelse av föräldraskap, punkt 3 (C)

av Alireza Akhondi (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 3 och
2025/26:3848 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 2.

Ställningstagande

När det gäller tillkännagivandet om digital bekräftelse av föräldraskap före barnets födelse i betänkande 2020/21:CU16 punkt 5 anser regeringen att den nuvarande lösningen där bekräftelse kan ske digitalt inom 14 dagar efter barnets födelse har fått stort genomslag och att det därför inte finns skäl att tillmötesgå tillkännagivandet. Detta är mycket anmärkningsvärt. Att en majoritet använder den enda tillgängliga digitala lösningen är inte ett argument för att den är tillräckligt bra eller att den uppfyller riksdagens vilja.

Jag anser att det är en grundläggande princip att ett barn inte ska särbehandlas juridiskt baserat på föräldrarnas civilstånd. I dag föds mer än hälften av alla barn i Sverige av ogifta föräldrar. Det är inte acceptabelt att dessa barn juridiskt sett bara har en förälder under sina första levnadsdagar eller i värsta fall ännu längre. Jag står fast vid att regeringen bör återkomma med ett lagförslag som möjliggör digital bekräftelse av föräldraskap före ett barns födelse.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

Särskilt yttrande

Regeringens lagförslag, punkt 1 (S)

Joakim Järrebring (S), Leif Nysmed (S), Denis Begic (S), Anna-Belle Strömberg (S) och Markus Kallifatides (S) anför:

Vi är i grunden positiva till förslagen i propositionen, och vi har därför valt att inte väcka någon följdmotion. Vi välkomnar digitaliseringen, men den måste genomföras med respekt för människors integritet och rättssäkerheten. För egen del vill vi därför peka på vissa risker som vi hade önskat en djupare analys av i propositionen.

Det handlar bl.a. om att möjligheten att lämna in elektroniska dokument skulle kunna utnyttjas av kriminella och att fler uppgifter av känslig karaktär kan bli sökbara. Vidare vill vi peka på riskerna med sekundäranvändning av offentliga data. I aggregerad eller anonymiserad form kan dessa data bidra till samhällsnytta, t.ex. för forskning eller effektivare förvaltning. Men om olika uppgifter kan kombineras på ett sätt som gör det möjligt att identifiera enskilda individer kan uppgifterna exploateras kommersiellt (t.ex. Lexbase). Detta innebär en risk ur ett integritetsperspektiv och kan även påverka förtroendet för staten som informationsförvaltare.

Digitaliseringen måste gå hand i hand med ett starkt skydd för integriteten, och vi kommer att noga följa utvecklingen när det gäller dessa frågor. Framöver kan det behövas ytterligare reglering för att komma till rätta med de problem som digitaliseringen riskerar att föra med sig. Vi kommer att bevaka detta och ta nödvändiga initiativ i andra sammanhang.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:46 Elektronisk inlämning av bouppteckningar:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i ärvdabalken.

Följdmotionen

2025/26:3848 av Martina Johansson m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med en uppföljning av hur tidsgränsen för vårdnadsutredningar påverkat kvaliteten i praktiken och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med ett lagförslag som möjliggör digital bekräftelse av föräldraskap före ett barns födelse och tillkännager detta för regeringen.

Motion från allmänna motionstiden 2025/26

2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att blivande föräldrar ska kunna bekräfta föräldraskapet redan under graviditeten och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i ärvdabalken

Härigenom föreskrivs i fråga om ärvdabalken¹

dels att 20 kap. 2–3 a, 6 och 8–9 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 20 kap. 8 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 kap.

2 §²

Dödsbodelägare som har egendomen i sin vård, boutredningsman eller testamentsexekutor *skall* bestämma tid och *ort* för *bouppteckning* samt utse två kunniga och trovärdiga *gode män* att förrätta den. Samtliga delägare *skall* kallas i god tid till förrättningen. Den avlidnes efterlevande make eller sambo *skall* alltid kallas. *Skall* lott i kvarlåtenskapen åtnjutas först sedan arvinge eller universell testamentstagare har avlidit, *skall* även den kallas som vid tiden för bouppteckningen är närmast att *sålunda* ta arv eller testamente.

Omhändertages ej egendomen av delägare, boutredningsman eller testamentsexekutor, ankommer på annan, som *efter vad* i 18 kap. 2 § *sägs* har egendomen i sin vård, att *föranstalta* om bouppteckning.

En dödsbodelägare som har egendomen i sin vård, *en* boutredningsman eller *en* testamentsexekutor *ska* bestämma tid och *plats* för *bouppteckningen* och utse två kunniga och trovärdiga *förrättningspersoner* att förrätta den. Samtliga delägare *ska* kallas i god tid till förrättningen. Den avlidnes efterlevande make eller sambo *ska* alltid kallas. *Om en* lott i kvarlåtenskapen *ska* åtnjutas först sedan *en* arvinge eller universell testamentstagare har avlidit, *ska* även den kallas som vid tiden för bouppteckningen är närmast att *på det sättet* ta arv eller testamente.

Om egendomen *inte tas* om hand av *en* delägare, boutredningsman eller testamentsexekutor, ankommer *det* på *någon* annan, som *enligt* 18 kap. 2 § har egendomen i sin vård, att *se till* att bouppteckning *förrättas*.

3 §³

I bouppteckningen anges dagen för förrättningen, den dödes fullständiga namn, *personnummer* eller samordningsnummer, hemvist och dödsdag. Även namn och hemvist för dem som ska ha kallats till förrättningen ska anges. För *underårig* *ska* *det anges födelsedatum* och för arvinge *ska* *det anges* hans eller hennes släktskap med den

I bouppteckningen *ska* anges dagen för förrättningen, den dödes fullständiga namn, *person-* eller samordningsnummer, hemvist och dödsdag. Även namn, *person-* eller *samordningsnummer* och hemvist för dem som ska ha kallats till förrättningen ska anges. *Om en person som ska ha kallats till förrättningen saknar person-* eller

¹ Balken omtryckt 1981:359.

² Senaste lydelse 1987:231.

³ Senaste lydelse 2023:160.

döde. *Arvinge* ska anges även om han eller hon är utesluten från del i kvarlåtenskapen. Om den döde efterlämnar en make, ska det för bröstarvingar anges om de är bröstarvingar även till maken. *Kan uppgift i visst hänseende* inte lämnas, ska det *anmärkas*.

Av bouppteckningen ska det framgå vilka som närvarat vid förrättningen. Om någon som ska ha kallats inte närvarat, ska det till bouppteckningen *fogas* bevis att han eller hon blivit kallad i tid.

samordningsnummer, ska födelse-datum anges. För *en* arvinge ska hans eller hennes släktskap med den döde *anges*. *En arvinge* ska anges även om han eller hon är utesluten från del i kvarlåtenskapen. Om den döde efterlämnar en make, ska det för bröstarvingar anges om de är bröstarvingar även till maken. *Om en viss* uppgift inte *kan* lämnas, ska det *anges*.

Av bouppteckningen ska det framgå vilka som *har* närvarat vid förrättningen. Om någon som ska ha kallats inte *har* närvarat, ska det till bouppteckningen *bifogas* bevis *om* att han eller hon *har* blivit kallad i tid.

3 a §⁴

Skatteverket får till dödsboet *översända* en förtryckt bouppteckningsblankett med följande uppgifter om den döde:

1. fullständigt namn och person- eller samordningsnummer,
2. hemvist,
3. dödsdag,
4. civilstånd,
5. äktenskapsförord och
6. fastighetsinnehav.

Även *uppgift* om efterlevande makes namn och fastighetsinnehav samt dödsboets adress får förtryckas.

Skatteverket får till dödsboet *skicka* en förtryckt bouppteckningsblankett med följande uppgifter om den döde:

Även *uppgifter* om efterlevande makes namn, *person- eller samordningsnummer eller födelse-datum* och fastighetsinnehav samt dödsboets adress får förtryckas.

6 §⁵

Den som vårdar egendomen eller i övrigt bäst känner till boet *skall* såsom bouppgivare lämna uppgifter om boet. Varje delägare samt efterlevande make eller sambo *skall* på *anmaning* lämna uppgifter till bouppteckningen.

Bouppgivaren *skall på handlingen teckna försäkran* på heder och samvete att uppgifterna till

Den som vårdar egendomen eller i övrigt bäst känner till boet *ska* såsom bouppgivare lämna uppgifter om boet. Varje delägare samt efterlevande make eller sambo *ska* på *begäran* lämna uppgifter till bouppteckningen.

Bouppgivaren *ska i bouppteckningen* på heder och samvete *bekräfta* att uppgifterna till boup-

⁴ Senaste lydelse 2023:160.

⁵ Senaste lydelse 1987:231.

bouppteckningen är riktiga och att inga uppgifter avsiktligt har utelämnats. *Bouppgivaren skall bekräfta sina uppgifter med ed, om talan om edgång förs av någon vars rätt kan bero därav eller av boutredningsman eller testamentsexekutor. Samma skyldighet har dessutom dödsbodelägare samt efterlevande make eller sambo som inte har varit bouppgivare. Även andra personer som har tagit befattning med boet kan åläggas att bekräfta uppgifterna i bouppteckningen under ed.*

teckningen är riktiga och att inga uppgifter avsiktligt har utelämnats.

Bouppgivaren ska bekräfta sina uppgifter med ed, om talan om edgång förs av någon vars rätt är beroende av det eller av en boutredningsman eller testamentsexekutor. Samma skyldighet har en dödsbodelägare och en efterlevande make eller sambo som inte har varit bouppgivare. Även andra personer som har tagit befattning med boet kan åläggas att bekräfta uppgifterna i bouppteckningen under ed.

Gode männen skall på handlingen intyga att allt har blivit riktigt antecknat och att tillgångarna har värderats efter bästa förstånd.

Förrättningspersonerna ska i bouppteckningen intyga att allt har blivit riktigt antecknat och att tillgångarna har värderats efter bästa förstånd.

8 §⁶

Bouppteckningen *skall* inom en månad efter det att den upprättats *jämte en bestyrkt kopia* ges in för registrering till Skatteverket. *Finns* det flera bouppteckningar, *skall* de ges in samtidigt och inom en månad från det den sista bouppteckningen upprättades.

Bouppteckningen *ska* inom en månad efter det att den upprättats ges in för registrering till Skatteverket. *En bouppteckning som ges in elektroniskt ska lämnas till ett mottagningsställe som Skatteverket anvisar. Om det finns* flera bouppteckningar, *ska* de ges in samtidigt och inom en månad från det att den sista bouppteckningen upprättades.

En bestyrkt kopia av bouppteckningen skall förvaras hos Skatteverket.

⁶ Senaste lydelse 2003:675. Ändringen innebär bl.a. att andra–fjärde styckena tas bort.

Har omyndig del i boet eller är någon för vilken förvaltare enligt föräldrabalken har förordnats delägare eller finns delägare, för vilken god man skall förordnas, skall ytterligare en bestyrkt kopia ges in för varje överförmyndare som skall ha tillsyn över ifrågavarande förmynderskap, förvaltarskap eller godmanskap. Är bouppteckningen av vidlyftig beskaffenhet, behöver denna kopia omfatta endast erforderliga delar.

Är inte erforderliga kopior ingivna, ska sådana tas på boets bekostnad.

8 a §⁷

Räcker den dödes tillgångar eller, när den döde efterlämnar make, tillgångarna tillsammans med hans eller hennes andel i makens giftorättsgods, inte till annat än begravningskostnader och andra utgifter med anledning av dödsfallet och omfattar tillgångarna inte fast egendom eller tomträtt, behöver bouppteckning inte förrättas, om dödsboanmälan görs till Skatteverket av socialnämnden.

*Dödsboanmälan ska vara skriftlig och innehålla den dödes fullständiga namn, personnummer eller samordningsnummer, hemvist, bostadsadress och dödsdag samt intyg som utvisar att *det beträffande tillgångarna föreligger fall* som avses i första stycket. I anmälan ska även dödsbodelägares namn och bostadsadresser anges, om uppgifterna kan inhämtas utan avsevärd tidsutdräkt. Dödsboanmälan bör göras inom två månader efter dödsfallet. *Den ska förvaras hos Skatteverket.**

*Om den dödes tillgångar eller, när den döde efterlämnar make, tillgångarna tillsammans med hans eller hennes andel i makens giftorättsgods, inte räcker till annat än begravningskostnader och andra utgifter med anledning av dödsfallet och omfattar tillgångarna inte fast egendom eller tomträtt, behöver *en bouppteckning* inte förrättas, om *en* dödsboanmälan görs till Skatteverket av socialnämnden.*

*En dödsboanmälan ska vara skriftlig och innehålla den dödes fullständiga namn, person- eller samordningsnummer, hemvist, bostadsadress och dödsdag samt intyg som utvisar att *omständigheterna är sådana* som avses i första stycket *beträffande tillgångarna*. I anmälan ska även dödsbodelägares namn och bostadsadresser anges, om uppgifterna kan inhämtas utan avsevärd tidsutdräkt. Dödsboanmälan bör göras inom två månader efter dödsfallet. *En dödsboanmälan som ges in elektroniskt ska lämnas till ett mottagningsställe som Skatteverket anvisar.**

⁷ Senaste lydelse 2023:160.

Även om dödsboanmälan *gjorts*, ska bouppteckning förrättas, om det begärs av dödsbodelägare eller någon annan vars rätt kan *bero därav* och denne ställer säkerhet för bouppteckningskostnaden eller om ny tillgång framkommer och *det* därför inte längre *föreligger sådant fall* som avses i första stycket. Bouppteckning ska förrättas senast tre månader efter det att begäran om detta gjordes och säkerhet ställdes eller den nya tillgången framkom. I fråga om förlängning av tiden för att förrätta bouppteckning tillämpas 1 § första stycket.

Även om *det har gjorts en* dödsboanmälan, ska *en* bouppteckning förrättas, om det begärs av *en* dödsbodelägare eller någon annan vars rätt kan *vara beroende av det* och denne ställer säkerhet för bouppteckningskostnaden eller om *en* ny tillgång framkommer och *omständigheterna* därför inte längre *är sådana* som avses i första stycket. Bouppteckningen ska förrättas senast tre månader efter det att begäran om detta gjordes och säkerhet ställdes eller den nya tillgången framkom. I fråga om förlängning av tiden för att förrätta bouppteckning tillämpas 1 § första stycket.

8 b §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om hur en bouppteckning som upprättas elektroniskt eller en dödsboanmälan som görs elektroniskt ska vara utformad och ges in.

9 §⁸

Skatteverket *skall* se till att bouppteckning, när sådan krävs, förrättas och ges in inom föreskriven tid. Om det *har försummats* får Skatteverket vid vite förelägga viss tid eller, *där bouppteckning inte skett*, förordna en lämplig person att *föranstalta om det*. Sådant förordnande *utgör inte hinder* att vara *god man* vid förrättningen.

Skatteverket *skall* registrera bouppteckningen och förse den med bevis om detta.

Registrering av bouppteckning får inte ske, om det *inte* framgår att vid bouppteckningen har gått till på

Skatteverket *ska* se till att bouppteckning, när sådan krävs, förrättas och ges in inom föreskriven tid. Om det *inte* har *gjorts* får Skatteverket vid vite förelägga viss tid *inom vilken skyldigheten ska fullgöras* eller förordna en lämplig person att *se till att bouppteckning förrättas och ges in*. Ett sådant förordnande *hindrar inte* den förordnade att vara *förrättningsperson* vid förrättningen.

Skatteverket *ska* registrera bouppteckningen och förse den med bevis om detta.

En bouppteckning får registreras endast om det framgår att det vid bouppteckningen har gått till på det

⁸ Senaste lydelse 2003:675.

det sätt som sägs i detta kapitel. *Är* bouppteckningen bristfällig, får Skatteverket med föreläggande av vite utsätta tid inom vilken bristen *skall* avhjälpas.

sätt som sägs i detta kapitel. *Om* bouppteckningen *är* bristfällig, får Skatteverket med föreläggande av vite utsätta tid inom vilken bristen *ska* avhjälpas.

Den som är skyldig att lämna uppgift till bouppteckning får föreläggas vid vite att fullgöra sin skyldighet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.